No. 18.

JAVASCHE COURANT.

ZATURDAG — *den 9den Februari* 1828.

OFFICIEEL GEDEELTE.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, van den 6den febr.* 1828. *no.* 12).

IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Neêrlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 31 december ll. no. 2154, daarbij, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Den president der weeskamer te Batavia, Mr. *H. A. Parvé*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, als zoodanig honorabel te ontslaan, zoo als geschiedt bij deze.

Ten tweede: De leden van de weeskamer te Batavia:
J. E. de Witte van Haemstede,
G. E. Teisseire,
A. T. Bogaardt,
alsmede den secretaris,
A. P. Focquin,
respectivelijk in hunne betrekkingen te continueren.

Ten derde: Het lid der weeskamer te Batavia, *G. Drost*, als zoodanig honorabel te ontslaan.

Afschrift, enz.

BUITENZORG, *den 6den februari 1828.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

EXTRACT *uit het Register der Handelingen en Besluiten van den Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.*

BATAVIA, *den 8sten februari 1828.* (No. 1.)

In aanmerking genomen zijnde, dat door vele chefs van departementen, niet dan gebrekkig wordt voldaan aan de bepalingen, omtrent het voordragen van ambtenaren tot de vervulling van vacante posten bestaande;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Alle kollegien en autoriteiten, zoo op Java, als de buiten etablissementen, bij deze te herinneren aan de aanschrijving, vervat in het besluit van den 15den april 1826, no. 10, (later algemeen gemaakt in de Bataviasche Courant van den 21sten juni daaraanvolgende no. 25), om bij het indienen van voordragten tot vervulling van eenige ambten of betrekkingen, dezelve te doen vergezeld gaan van hunne consideratien en hun advies, omtrent den voorgestelden persoon, ingerigt overeenkomstig het daarbij gearresteerd model, met last als nog om zich stiptelijk daaraan te gedragen; als zullende bij gebreke van dien geen regard op hunne voordragten geslagen worden; met dien verstande echter, dat, wanneer de bedoelde voordragten betrekkelijk zijn tot ambtenaren, ten aanzien van welke bereids bij vroegere gelegenheden het bepaald model van consideratien is overgelegd, het niet noodzakelijk zal zijn, hetzelve telkens te herhalen, doch dat als dan zal moeten worden aangehaald den datum en het nummer van het stuk, waarbij voor de eerste reis het bedoeld model is aangeboden.

2°. Enz.

Accordeert met voorschreven Register.
De Algemeene Secretaris,
waarn. Raad van Indië,
BOUSQUET.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende dispositien genomen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot lid bij de algemeene rekenkamer, *A. A. Ellinghuizen*, laatst ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Samarang.

Tot klerk bij het residentie kantoor te Bantam, *J. W. Kloprogge*, thans aldaar werkzaam.

MILITAIR DEPARTEMENT.

ONTSLAGEN.

De eerste luitenant bij het 5de regiment artillerie *A. E. Boucher*.

BATAVIA, *den 8sten februari 1828.*

Wij hebben berigten van *Soerakarta* tot den 2den jl. ontvangen, waarbij men ons meldt, dat de tommongong der muitelingen, genaamd *Mangoen Dipoero*, den vorigen dag met zijne vrouw, familie, en zijn gevolg, aldaar was aangekomen, de partij van *Diepo Negoro* verlaten en zich aan het Gouvernement onderworpen had. Deze tommongong, die gehuwd is met de dochter van den overledenen prins van *Djocjokarta*, pangerang *Ingebey*, oudste broeder van wijlen den Sultan *Sepoe*, is de vertrouweling van *Diepo Negoro* geweest, welke hem, reeds voor het uitbarsten der onlusten, in zijne bescherming had genomen. De onderwerping van dezen tommongong is geheel bewerkt door den onvermoeiden ijver van den kapitein *Stavers*, die steeds zijnen invloed doelmatig aanwendt ten nutte van het gezag en ter bevordering van de goede zaak.

Wij hebben van de *Kadoe* insgelijks tot op den 2den dezer de gunstigste berigten. In die residentie heerschte de meest mogelijke rust. Te *Kaliedjinking*, even zoo zeer als te *Tempel*, hebben zich de meeste dessa's aan de door den resident aldaar gestelde hoofden onderworpen; en negen dorpen, in het tot dus verre oproerige landschap *Jamoes*, zijn insgelijks in onderwerping gekomen bij den *Rongo* distrikts hoofd van *Probolingo*. *Diepo Negoro* zou zich, volgens ingekomen tijdingen, bij voortduring aan de kanten van *Banjoemening* ophouden.

Van *Pekalongang* meldt men ons, onder datum van den 4den dezer, dat de demang van *Siwoeran* in het *Kalibebersche*, tusschen *Serang* en *Wonosobo*, eene bekende schuilplaats voor slecht volk, door eene bende muitelingen is vermand, en zijn huis geplunderd en verbrand geworden. Niettegenstaande dit voorval, bleef alles in het Pekalongangsche rustig, en om de zuid van die residentie zijn de voorzorgen van dien aard, dat men ook niets van den vijand te duchten heeft.

Wij vinden ons in de gelegenheid gesteld, van het officieel rapport van den kapitein *van Griesheim* aan den Generaal-Majoor *Holsman*, over zijne laatste verrigtingen, waarvan wij reeds voorloopig in onze vorige spraken, aan onze lezers mede te deelen, en tevens te melden, dat er stellige berigten zijn ontvangen, dat *Sosro di Logo*, de hoofdmuiter in die distrikten, in het laatste gevecht te *Plantosran*, door een kogel in de dij gewond is, en met een gering gevolg de vlugt zou genomen hebben, om de zuid van Madioen gesneld? ... Overigens waren alle de militaire bewegingen zoodanig ingerigt, dat alle de *défilés* naar het Madionsche bezet waren, en den vijand daardoor den pas afgesneden, om die streken veel kwaads te doen.

RADJAKWESSIE, *den 29sten januari 1828.*

Ik heb de eer UHEG. bij deze verslag te doen van den aanval der muitelingen, welke alhier op gisteren heeft plaats gevonden.

Om 10 ure 's morgens, na dat ik mijne infanterie, ter zijde der benting, aan de rivier had gesteld, om daarmede, benevens met den 6 en 1 ponder op de *bastions* der benting den overtogt der colonne van den kapitein *ten Have* te dekken, en reeds eene praauw daarvan bezet was, ontving ik rapport, dat de muitelingen in massa en met spoed van het noordoosten op de benting aanrukten.

Oogenblikkelijk deed de kapitein *ten Have* zijne reeds geëmbarqueerde troepen debarqueren en stelde deze, even als ik de mijne, in positie om den vijand aftewachten. Toen ik mij op het *bastion* had begeven om den vijand des te beter te kunnen overzien, was hij in dien korten tijd reeds zoo nabij de benting gekomen, dat de luitenant *Meis* een schot uit den 6 ponder met schroot op hem liet doen; hetwelk hem wel voor een oogenblik tot stilstand bragt, doch waarna hij met des te meerder woede op de benting storm liep, zich niet bekreunende aan een tweede schot met den 6 ponder, noch aan het infanterie vuur. De muitelingen, ruim duizend man sterk, manoeuvreerden zoo geregeld, stil en onverschrokken, dat het alle verwachting te boven gaat. Tot aan de gracht van het *bastion* genaderd, wilden zij tusschen de benting en de rivier doordringen, en zouden, zoo hun dat gelukt ware, in eerstgenoemde en in ons bivouacq zijn gekomen; doch zulks belette hun de infanterie, welke dezen doorgang en tevens den nog niet gesloten ingang der benting dekte. Ongeacht het hevig twee gelederen vuur, waardoor velen der hunnen vielen, hielden zij stand, tot dat de kapitein *ten Have* met de bajonet onder een hurah op hen in deed gaan; dit had ten gevolge, dat zij terug deinsden. Een beproefde nog het *bastion* te beklimmen, doch werd daarvan nedergestoten; zij volgden de face der benting en deze gepasseerd zijnde, kwamen zij op eens voor de gansche linie infanterie, dewelke voor het bivouacq op den weg naar *Blora* stond, waardoor zij met een hevig twee

gelederen vuur begroot werden. Dit vuur hebben zij langs de geheele linie moeten doorstaan, terwijl het grootste gedeelte de vlugt over den grooten weg nam.

De vijand op de vlugt geslagen zijnde hebben wij op het slagveld vele dooden, waaronder verscheiden hoofden, onder anderen den tommongong *Melojo Koesoemo*, gevonden; de namen der overige zijn nog niet bekend; er lagen 10 doode en geblesseerde paarden van hoofden, behalve degenen die opgevangen zijn. Onze barissan is van dien tijd tot in den avond bezig geweest mo de lijken naar de rivier te slepen. De huzaren, die den vijand over den grooten weg vervolgd hebben, zagen den ganschen weg met bloed bespat. Het getal der gesneuvelden bij deze belangrijke affaire bedraagt circa 100 en hunne geblesseerden naar evenredigheid, terwijl mijne colonne het geluk gehad heeft er zonder een geblesseerden aftekomen. Van den kapitein *ten Have* zijn echter 5 mannen met lansen gewond.

Ik vlei mij dat deze vijfde aanval, waarbij zij telkens de nederlaag en vooral thans op eene nadrukkelijke wijze hebben bekomen, hun onze wapenen beter zal hebben leeren kennen, en den moed ontnemen langer wederspannig aan het Gouvernement te blijven. Bereids komen zich vele onderwerpen, zelfs aan de overzijde der rivier.

Na het gevecht, ben ik op verzoek van den kapitein *ten Have*, met denzelven overeengekomen, om gezamenlijk de rivier over te trekken, en den marsch naar *Radjakwessie* aantenemen, na alvorens de benting door 1 officier en 100 man te hebben bezet.

Omstreeks 9½ ure zijn wij des avonds te *Padangan*, waar alles verlaten was, aangekomen, hebben aldaar gebivouacqueerd en zijn 'sanderendaags 's morgens verder gemarcheerd. Op 3 palen afstands van *Padangan*, ontmoetten wij den kapitein *Schippers* met deszelfs colonne, dewelke ons mededeelde dat *Radjakwessie* reeds was ingenomen en dat de muitelingen er bij voorraad uitgetrokken waren.

De kapitein *ten Have*, alstoen sterk genoeg zijnde, ben ik met mijne colonne naar *Ploentoeran* teruggekeerd. Onder weg heb ik in de rivier zeven praauwen geladen met rijst voor het Gouvernement gevonden, dewelke ik herwaarts naar de benting laat opwerken.

Ik kan niet nalaten UHEG. al mijne officieren als zich bij voortduring op de beste wijze van hunnen pligt kwijtende, aan te bevelen, alsmede den kapitein der Sumanappers *Djajenij 's Jakra* en *Prawriera*, sergeant-majoor bij gemelde troep. Bij deze gelegenheid heeft zich tevens bijzonder gedistingeerd de tommongong *Sosro Diningrat*, die 2 brandals eigenhandig heeft nedergesabeld. Ook heb ik vele diensten gehad van den heer *Bootsgezel*, van den pattij van *Blora* en van dien van *Padangan*.

Ik heb het genoegen UHEG. te kunnen berigten, dat heden voor het laatst aan de benting wordt gewerkt, en dat ik morgen eene expeditie naar *Panoelan* zal doen, ten einde de aldaar nog overige muitelingen te verjagen.

De Kapitein Kommandant der mobiele colonne no. 9.
(*Was Get.*) VAN GRIESHEIM.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 19den augustus.*

Het ministerieel avondblad plaatst dezer dagen, ten aanzien der staatkundige gebeurtenissen van den dag, de navolgende bedenkingen:

„ Het ontslag van den graaf *Capo d'Istria* uit den russischen dienst geeft aanleiding tot onderscheidene gissingen. De afkomst van den edelen graaf; zijne welbekende gevoelens ten aanzien der grieksche aangelegenheden; de eervolle bewoordingen van de ukase, zijn ontslag vermeldende; de gelijke dagteekening dier ukase met het tractaat der mogendheden; het verlangen door het grieksch gouvernement geopenbaard;—dit alles laat zich ligtelijk begrijpen en overeenbrengen; alles is van beide de zijden even voldig, en, laten wij er dit nog bij voegen, geruststellend ten aanzien van de uitvoering van een verdrag, bij hetwelk voor alles is gezorgd.

„ De beweging der europeaansche vloten, welke, volgens eene bepaalde afspraak, wordt bestuurd, zal alle twijfelingen oplossen, gelijk ook alle moeijelijkheden, welke deze aangelegenheid, die minder ingewikkeld is, dan men wil doen voorkomen, kan opleveren. De russische vloot is thans onder zeil naar de Middellandsche-zee. De britsche vloot, welke voor een korten tijd op de Taag is binnen geweest, is den 31sten julij van daar verder gezeild De fransche vloot, van Brest naar de Levant bestemd, is den 5den augustus gezien op de hoogte van Adra, een zeeplaatsje in Spanje, op de kust van Grenada."

De schrijver dezer bedenkingen ontkent niet, dat de toestand van Spanje en Portugal de openbare aandacht bijzonder gaande houdt. Ten aanzien van de aangelegenheden van dit laatste koningkrijk meldt hij ditmaal niets bepaalds, maar ten opzigte van Spanje het navolgende: „ De onlusten van Catalonie zullen gedempt worden; het spaansch gouvernement zendt er de noodige troepen naar toe en zal daarmede voortgaan; — men moet nimmer straatrooverij met partijgeest verwarren. — In Andalusie zijn plaatselijke onlusten uitgebroken, welke dadelijk zijn gestild. — Een berigt van het vermeesteren van Girona door de Carlisten is ongegrond. Die plaats is sterk genoeg tegen eene verrassing, en de insurgenten hebben dezelve niet beproefd."

—Volgens de ministeriele berigten uit Lissabon van den 3den augustus, gaat de nieuw benoemde minister van oorlog voort met het nemen van maatregelen, welke de herhaling van de volksbewegingen, die het ontslag van den generaal *Saldanha* heeft te weeg gebragt kunnen verhoeden. Deze minister beschouwt dergelijke bewegingen als strafbare, revolutionnaire pogingen, ten einde het constitutioneel gezag der Regentes te verkorten. De opsteller van het lisbonsche dagblad, sedert de benoeming van den generaal *Saldanha* in functie, is als zoodanig ontslagen, en het is op hoog bevel verboden, om in den schouwburg *vivat* te roepen, of verzen te lezen, welke niet aan de goedkeuring der policie zijn onderworpen.

Brieven uit Madrid van den 9den augustus behelzen de navolgende bijzonderheden: „ De sterkte der observatie-armee op de portugeesche grenzen wordt op 12000 man gerekend. Door het warme jaargetijde en de min doelmatige verpleging heerscht echter onder dit leger eene aanmerkelijke ziekte. — De generaal *Sarsfield* wordt gedoodverwd als de aanstaande bevelhebber van Catalonie, in stede van den heer generaal *Campo Sagrado*, en de generaal *Quesada* wordt genoemd als de aanstaande bevelhebber van de observatie-armee, in plaats van den eerstgenoemden.

„ Men spreekt van een manifest, hetwelk eerlang door den Infant *D. Carlos* zal worden uitgegeven, waarin hij openbaar zal verklaren, dat de muitelingen zich geheel ten onregte van zijnen naam bedienen, om de rust in de onderscheidene deelen des Rijks te verstoren. — Verscheidene vermogende lieden schijnen een dergelijk manifest als zeer wenschelijk aan te merken, uit hoofde de onlusten van Catalonie meer en meer een ernstig aanzien aannemen. Alle de troepen, over welke men kan beschikken, worden derwaarts gezonden. De onderscheidene benden in Catalonie voeren verschillende vanen. De eene wil voor *D. Carlos* te veld trekken, de andere *Ferdinand* van het juk zijner ministers verlossen; eene derde wil voor de onafhankelijkheid strijden, weder eene andere voor de inquisitie. In een punt komen de onderscheidene benden overeen, namelijk in het berooven van de genen, welke gelden of kostbaarheden bezitten, om het even tot welke staatkundige partij zij behooren."

Een brief uit Cadix van den 3den augustus luidt als volgt: „ De fransche brik *Arlequin*, door twee algerijnsche roofschepen vermeesterd, is te Oran opgebragt en aldaar met de lading verkocht. De roofschepen zijn sedert onverhinderd weder in Algiers binnen gekomen."

—De heer *Manuel* is, zegt men, gevaarlijk ziek.

—De inschrijving voor den gedenkpenning, ter eere des heeren *Canning*, neemt op. De censuur veroorlooft echter niet, dat er in de dagbladen van gesproken wordt.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den 14den augustus.*

De russische regering heeft het tractaat met Engeland en Frankrijk, betrekkelijk Griekenland, benevens de additionele artikelen, officieel doen bekend maken, en heeft hetzelve alzoo gewisselijk geratificeerd.

Graaf *Capo d'Istria* is den 10den alhier aangekomen, en heeft zich na een bezoek te hebben afgelegd bij den russischen minister, staatsraad *von Struve*, ingescheept aan boord van de stoompaket *Joliffe*, ten einde zich met dezelve naar Engeland te begeven, en van daar *de reize naar Griekenland te vervolgen.* Ofschoon het niet bepaald gemeld wordt, laat het zich aanzien, dat deze staatsman, met goedvinden van zijnen voormaligen meester, den Keizer van Rusland, het voorzitterschap van het Grieksch gemeenebest zal aanvaarden.

WEENEN, *den 10den augustus.*

Den 31sten juli is in Jassij, de hoofdstad van Moldavie, een geweldige brand uitgebarsten, door welken het best gedeelte dier stad, namelijk 800 huizen, benevens het paleis van den Hospodar, of landvoogd, eenige paleizen van bojaren, of rijksgrooten, alle de magazijnen en 15 kerken, waaronder de hoofdkerk, in de asch zijn gelegd. Men had onder de puinhoopen reeds 50 lijken gevonden en men berekende het aantal inwoners, welke van huisvesting beroofd waren, op ruim 10,000. Daar de brand reeds tot het gevangenhuis was doorgedrongen, had men de gevangenen moeten loslaten, en kostte het niet weinig moeite, om hen te beletten, het overig gedeelte der stad te plunderen. Den eersten augustus, bij het afzenden dezer berigten, duurde de brand, onder eenen hevigen wind, nog voort.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 16den augustus.*

De regering dezer stad heeft, ter bestrijking der kosten van het kanaal naar Scheveningen en het badhuis aldaar, eene geldleening geopend van *f* 400,000, rentende 5 ten honderd en losbaar in 28 jaarlijksche achtereenvolgende termijnen.

Het kamp, hetwelk met den eerste september op de ravelsche heide in de provincie Antwerpen vereenigd wordt, zal bestaan uit eene divisie infanterie, zamengesteld uit de 6de, 15de, 16de en 17de afdeelingen; eene brigade ruiterij, van een regiment huzaren en een regiment dragonders; eene batterij rijdende artillerie en eene batterij artillerie te voet. De troepen zullen door Z. K. H Prins *Fredrik* worden gekommandeerd; de divisie infanterie door den generaal *de Eerens*; de brigaden derzelve door de generaals hertog van *Saxen Weimar* en *George*; en de brigade ruiterij door den generaal *Borel.*

Iets over No. 8 en 9 van den Hermes.

Wij hebben wederom twee Nos. van den *Hermes*, namelijk die van augustus en september des vorigen jaars, ontvangen.

Beide deze Nos. bevestigen ons in ons reeds geopenbaard gevoelen, dat de Redactie van dat, anders zoo belangrijk maandwerk, maar schijnt aantenemen, wat haar betrekkelijk deze gewesten wordt aangeboden, zonder nategaan of de berigten, die zij ontvangt, overeenkomstig de *waarheid* en den stand van zaken zijn. In het belang van den Hermes zelve, en van de personen, die er in schrijven, wenschten wij, dat de heerschende geest van dat werk wat meer onpartijdigheid ademde, en dat men op zulke ligtvaardige gronden niet besliste over zaken, waaromtrent de meeste briefschrijvers van *Batavia* incompetente regters zijn. Denkt men, dat het zoo gemakkelijk is, over de belangrijkste punten juist te oordeelen; daartoe behoort grondige kennis; als men zoo ligtvaardig handelde, als de Hermes soms beslist, dán zou men die verwijten verdienen, die de waanwijsheid, of de voor een zeker stelsel vooringenomenheid, soms apodiktisch in het bedoelde blad predikt. Men kan zoo gemakkelijk met groote woorden spelen, termen gebruiken, die in de tegenwoordige eeuw eene zekere tooverkracht hebben, *brave* en *bedaarde menschen*, voor domme *moralisten* uitkrijten, *naauwgezetten* voor *kleingeestigen* uitroepen, of zelfs ook, warme voorstanders van *klem* en *nadruk* als revolutionaire moralisten aan de kaak zetten; maar dit alles is slechts het mom, waarvan, of onbevoegde regters, of partijdigheid, of waanwijsheid, of verborgen driften, zich bedienen, om zich te doen opmerken, dan wel een doel te bereiken, dat of hunne eigenliefde, of hun belang, of eenige andere berekening van dien aard, als hoogst wenschelijk doet voorkomen. Als de Redactie van den Hermes daarvan even zoo doordrongen ware geweest als wij, dan zou zij niet blindelings den indruk gevolgd hebben, dien men haar heeft trachten te geven, en zij zou liever dan, in haar blad, op eenen *meesterachtigen* toon, beslissend over de neteligste zaken, zich uitteiaten, gedacht hebben: *de man, die ons schrijft, kan zich bedriegen; beter dus dan aftewijken van het doel van ons maandwerk*, (*koophandel. zeevaart en nijverheid*) *laten wij ons niet uitlaten over een staatkundig punt, daar veel over te zeggen valt*, voor *en tegen*, *en dat waarschijnlijk zoo maar in eens in eenen tranchanten brief*, *op geene voldoende wijze kan afgehandeld worden*. Buitendien, uit den opgegeven titel van den Hermes, kunnen wij niet opmaken, dat zuivere staatkundige zaken daarin te huis behooren, en het is dus ligt te bevroeden, dat als zulke verstandige menschen, als de Redacteurs van den Hermes, zoo zigtbaar van hun opgegeven doel afwijken, dat zij daarvoor *eenig motief* hebben. Dat *motief* willen wij nu niet onderzoeken, om dat het buiten den kring van dit ons dagblad ligt, maar wij willen slechts door het bovenstaande het publiek in het Vaderland, en hier in het algemeen, den welmeenenden raad geven, van niet alles dat in den Hermes opgenomen wordt voor een Euangelie aantenemen.

Wij hebben door ons antwoord op no. 7 daarvan een staaltje bijgebragt, en, hoe of sommige menschen ook over dat antwoord mogen denken, de waarheid doen kennen, en de *schreeuwers* (om ons van een woord dat in den Hermes voorkomt te bedienen) zoo wij vermeenen een klem op den mond gezet.

Op het artikel **Oost-Indie**, dat in no. 8 van augustus 1827 voorkomt, zou veel te zeggen zijn, maar om de hierboven vermelde reden onthouden wij ons van op het staatkundige gedeelte *hier* te antwoorden. Wij zullen mogelijk wel eene andere gelegenheid vinden, om den schrijver van den brief geteekend T. te overtuigen, dat de man *wat ver gaat*, en dat men hier zijne *casus positie* (die wel zeer veel effect in het Vaderland kan gemaakt hebben) om deze eenvoudige reden (à beau mentir qui vient de loin) nog compleet als een *hors d'oeuvre* of fantasie van den steller beschouwt.

(*Het vervolg uit plaatsgebrek hierna.*)

PASSAROEAN, *den 15den januari 1828.*

Aan den Redacteur der Javasche Courant.

Mijnheer,

Ik heb bij het lezen van eene verzameling van uitgezochte verhandelingen, betreffende den landbouw in de kolonie Suriname, mijne aandacht bijzonder gevestigd gehad op de wijze hoe men den *Koffijboom* behandelt, en daar de snoeijing en het zuiveren van den boom aldaar in gebruik, mij belangrijk voorkomt om bekend te worden gemaakt, zoo neem ik de vrijheid Ued. uit de verhandeling een uittreksel te zenden, met oogmerk om, wanneer Ued. het onderwerp van genoegzaam belang oordeelt, hetzelve als dan in de Javasche Courant te plaatsen.—Willende ik volgaarne Ued. zoo over de suiker-, katoen- als kakaö landen eenige uittreksels zenden, als Ued. vermeent dat die bekendmaking eenig nut zoude kunnen daarstellen.

Ik heb de eer met achting te zijn.

Mijnheer,
Ued. D. W. Dienaar.
D . . . .

De beste tijd en wijze om de Koffijboomen *te snoeijen en te zuiveren.*

(Getrokken uit eene verzameling van uitgezochte verhandelingen, betreffende den landbouw in de kolonie Suriname.)

Het is overlang bekend, dat de *Koffijboom* een heestergewas is, hetwelk zonder eene behoorlijke snoeijing tot eene aanmerkelijke hoogte groeit, en aan veel kwaad hout en ongedierte onderhevig zijn zou, waardoor hij in zijne vruchtbaarheid zou belemmerd worden.

Het wel snoeijen en zuiveren van een *Koffijboom* heeft zijne wetenschap. en wordt dikwijls vrij onvoorzigtig verrigt, veeltijds uit onkunde, en somtijds ook uit hoofde dat men de negers maar laat begaan. Het doorgrans vruchten geven van den *Koffijboom* laat somtijds niet toe, dat men zoo kan snoeijen als het wel behoorde, en echter is dit eene reden, dat de boom in dengd verachtert.

Bij het snoeijen heeft men op te letten, dat de slaven niets dan een' houwer en mes gebruiken; de dikke takken moeten met den houwer afgekapt, en de dunne met het mes afgesneden worden. De dikke takken afgehouwen zijnde, dienen zij met het mes glad gesneden te worden. Somtijds gebruikt men, in plaats van den houwer, eene smalle boomhaag of kleine bijltjes. Dan een neger moet de behandeling daarvan al heel wel kennen, anders wordt de boom dikwijls zoo sterk geschud dat de wortels los raken.

Als men kan, is tweemaal 's jaars te snoeijen het beste, namelijk in de maanden december en januari, en in juli en augustus; doch, indien het getal slaven te gering is, moet men zich vergenoegen met zulks éénmaal 's jaars te doen, waartoe de maanden december en januari het verkieslijkste zijn. Bij het zuiveren heeft men het eerst te letten, dat de negers de fijne *looten of zuigers*, die maar tot nadeel zijn, uit den boom halen, alsmede dat zij de zoogenaamde *Paruiken* en *Vogelkoka* afnemen, benevens de *ranken* van de *Patatties*, en alsdan de afgedragen takken, die slecht hout hebben, en dikwijls op zijde tot op den grond af hangen, wegkappen. Zijn 'er stammen die weg moeten, dan kapt men, na dat de gesteltenis van den boom is, één' of twee voeten boven den grond af, wanneer hij weder versche of nieuwe *looten* geeft, welke men laat aangroeijen, doch de overtolligen wegbreekt. *Houtluizen* en *Mierennesten*, welke men dikwijls in de *Koffij* aantreft, dient men telkens bij het wieden van de boomen af te doen. Om een' boom fraai voor het oog te doen zijn, hadden de *landbouwers* van vorige tijden, en thans nog wel sommigen, de manier om de boomen op zes of zes en een' halven voet te toppen, en op een' stam te laten opgroeijen, hetwelk eene *Plantaadje* van een fraai gezigt voorzag, en ook eenige jaren van *Koffij;* dan de eenstammige boom, met zijne nederhangende armen van boven naar beneden, werd na verloop van jaren, wanneer het hout afgedragen was, van onderen kaal, en was niet te herstellen, dan met het af kappen van den stam op de hoogte van een' voet boven den grond, en had dan ruim twee jaren noodig, eer hij was opgeschoten en voordeel kon geven; hierom behandelt men nu meest veelal de boomen anders, en kweekt drie of vier *spruiten* of *looten* beneden aan den boom, of beter gezegd, men laat den boom straks na dat dezelve geplant is op drie, vier of vijf stammen in het wild opgroeijen, waardoor men altijd het voordeel heeft dat, wanneer de eene tak afgedragen is, de andere vruchtbaar wordt; daarbij heeft de ondervinding ook geleerd dat een wilde of doorgeschoten boom doorgaans meer vruchten geeft dan een getopte, en ook langer van duur is.

Men moet dus altijd daarop werken, om alle jaren nieuw hout aan te kweeken, wanneer men nooit zwaar behoeft te kappen of te snoeijen, en de boomen altijd in dien staat blijven om vruchten te kunnen geven; met één woord. het snoeijen en zuiveren der *Koffijboomen* is eene der grootste wetenschappen voor een Directeur.

Men laat de *Koffijstukken* doorgaans vooraf wieden, na de *Koffijplukken*, eer men ze zuivert; men dient mede op te letten, dat na de *Koffij napluk* eenig onderscheid is in *Klei* en *Mangroe-* of *Parwalanden;* (*) in de eerstgemeide landen schieten de boomen terstond met de eerste regens uit, en dus kan men dadelijk zien, welk hout dor of uitgedragen is; daar integendeel in de *Mangroe of Parwalanden*, de boomen er dikwijls uitzien na eene langdurige droogte als in het najaar in *Holland*; dierhalven dient men in die landen met zuiveren zoo lang te wachten tot de regens die landen genoegzaam hebben bevochtigd en de takken bladeren beginnen te krijgen.

Wanneer men genoodzaakt is een' boom op stomp te kappen, dan is ons begrip, dat hetzelve best op een' voet hoogte van den grond af, schuins van den wind geschiede, om dat als dan het regenwater kan afloopen, en geene verrotting veroorzaken; mits, als reeds gezegd is, de stomp goed afgekapt en met het mes glad nagesneden is; want kapt men regt af, dan splijt het hout veeltijds van boven, waardoor het water 'er in blijft zitten, hetwelk verrotting veroorzaakt, en de boom verkwijnt. Het is niet kwaad als men een' boom op stomp kapt, dat men wat lossen grond en wied daarbij aanhaalt, om denzelven meer voedsel te geven; dan men moet daarmede maar één' regentijd voortgaan, om dat zulks anders veeltijds *Mierennesten* veroorzaakt, het geen nadeelig is.

Men dient mede nog in acht te nemen, dat het *Mosch*, hetwelk zich aan de stammen der boomen heeft gezet, (hetwelk het meest aan de oude boomen plaats vindt), na dat dezelven gekapt, gesnoeid en gezuiverd zijn, 'er met de hand af worde gewreven, en niet met den houwer of het mes, waarmede de negers de gewoonte hebben zulks te doen, dewijl zulks de bast beschadigt.

D . . . . .

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Feb. 7—Zr. Ms. schip *Kortenaar*, kapt.-luitenant N. P. Blommendal, van het Eiland Onrust.—schoener *Blora*, T. A. Laming, van Samarang den 29sten januari, passagiers: chirurgijn Brasse, en de luitenant Van der Weijde.

Vertrokken.

Geen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. schip *Kortenaar*; korvet *Anna Paulowna*; brik *Durga*; schepen Oeij Sinjo, Aurora, Louisa Princes der Nederlanden, Handel-Maatschappij, De Gezusters, Marij, Zeemeeuw; brik Adèle; schoeners Dries, Blora.—Eng. schip Champion; brik Oscar

(*) Het Mangroe-hc [illegible] ard en de boomen hebben veel wortels In de Mangroe landen be [illegible] de *Koffijboomen* eerst in het zesde of zevende jaar te dragen, en in anc [illegible] ..den geeft de boom met het derde jaar vruchten.

SAMARANG.

Aangekomen.

Geen.

Vertrokken.

Feb. 2—schip *Grace*, J. W. Godt, naar Soerabaja.

SOERABAJA.

Aangekomen.

Feb. 1—schip *Alijda*, J. N. Vosmaer, van Batavia den 25sten januari, passagier: de heer Duboa.

Vertrokken.

Jan. 29—schoener *Vriendschap*, E. C. Thaarup, naar Banjermassing.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Bellona*, *Dageraad*; brik *Ijver*; schoeners *Iris*, *Brak*, *Zephijr*, *Pollux*; kora kora *No.* 16; transport-boot *No.* 4; schepen Johanna Frederika, Teksoen, Fatal Rachman, Mastora, Louisa, The Fair Armenian, Carolina en Jacoba, Alijda; stoom-boot Van der Capellen; brikken Tiksing, Nederlander, Merkus; schoener Diana; kotter Dolphijn.

ADVERTENTIEN.

In den loop dezer maand zal, voor het bureau van den assistent resident van Grissee, publiek aan den meestbiedenden worden verkocht het bambotzen met atap gedekte huis, gestrekt hebbende tot eene woning voor den gewezen zoutverkooper te Doekoon.

De waarnd. directeur van 's lands producten en civiele magazijnen.

7 februari 1828. J. C. REIJNST.

—Iemand genegen zijnde en de noodige bekwaamheden bezittende, om te zijn directeur van 's lands drukkerij te Batavia en correcteur van alle drukwerken, gelieve zich daartoe aan te bieden bij den ondergeteekenden.

De waarnd. directeur van 's lands producten en civiele magazijnen.

7 februari 1828. J. C. REIJNST.

—De Resident van Batavia, in ervaring gekomen zijnde, dat er onzekerheid bestaat omtrent de verpligting van zich van een paspoort te voorzien bij de plaatselijke autoriteit, voor zoodanige personen, welke dit eiland verlaten, en aan welke tot dat einde passage aan boord van een der lands schepen van Oorlog verleend is; en alle misverstand, welke hier uit zoude kunnen voortvloeijen wenschende te voorkomen; brengt bij deze ter kennis van alle civiele en militaire beambten, zonder onderscheid van rang en kwaliteit, en van alle andere personen, aan welke reeds passage, het zij aan boord van Z. M. schip van oorlog DE KORTENAAR, het zij van eenig ander lands vaartuig, verleend is, of nog zal worden, dat bij besluit der Indische Regering van den 3den februari 1827 no. [illegible] bepaald:

Dat door Zijner Majesteits schepen van Oorlog geene personen, niet tot de equipage behoorende, aan boord mogen worden genomen, ten zij voorzien van een behoorlijk paspoort van de plaatselijke autoriteit.

BATAVIA, *De Resident voornoemd,*

den 6den februari 1828. BESIER.

—De Resident van Batavia maakt mits deze bekend, dat, op zaturdag den 16den dezer aanstaande, op de algemeene stapelplaats zullen worden verkocht twaalf stuks bintangers masthouten van de navolgende dimensien, als:

1 stuk	lang	44 vt.,	zwaar 12 dm.	aan het boven- en	13 dm.	aan het onder einde.
1	„	48 „	„ 11	„ „ „ „ „	14	„ „ „ „ „
1	„	49 „	„ 12	„ „ „ „ „	13	„ „ „ „ „
1	„	51 „	„ 13	„ „ „ „ „	15	„ „ „ „ „
1	„	52 „	„ 11	„ „ „ „ „	14	„ „ „ „ „
1	„	52 „	„ 14	„ „ „ „ „	17	„ „ „ „ „
1	„	53 „	„ 16	„ „ „ „ „	20	„ „ „ „ „
1	„	53 „	„ 15	„ „ „ „ „	22	„ „ „ „ „
1	„	54 „	„ 13	„ „ „ „ „	22	„ „ „ „ „
1	„	54 „	„ 16	„ „ „ „ „	24	„ „ „ „ „
1	„	53 „	„ 14	„ „ „ „ „	28	„ „ „ „ „
1	„	56 „	„ 15	„ „ „ „ „	24	„ „ „ „ „

Zijnde dezelven inmiddels ter voorschreven stapelplaats voor een ieder te zien.

BATAVIA, *De Resident voornoemd,*

den 6den februari 1828. BESIER.

—De Resident van Batavia in ervaring gekomen zijnde, dat de artikelen 4 en 9 van het reglement op het verhuren van paarden en rijtuigen te Batavia, gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal d. d. 5 december 1820 no. 31, niet worden nageleefd, waarschuwt een ieder dien zulks aangaat, om zoo hij nog eenige onaangegeven, ongenummerde of ongebrande rijtuigen dan wel onaangegeven paarden mogt aanhouden, daarvan onverwijld aangifte te doen, zullende na deze op een ieder, welke in contraventie mogt gevonden worden rigoureuselijk de strafbepalingen bij voormelde artikelen bepaald worden toegepast.

BATAVIA, *De Resident voornoemd,*

den 6den februari 1828. BESIER.

—De Resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat op morgen, den 9den dezer, ten zijnen bureele op Weltevrede, des middags precies te twaalf ure, publiek zal worden uitbesteed de leverantie van p. m. 60,000 ponden Javasche rijst, van den jongsten oogst, ten behoeve van Z. M. schip KORTENAAR, te leveren aan 's lands werf alhier, tusschen den 10den en 13den dezer loopende maand; wordende de gegadigden mitsdien uitgenoodigd, om hunne inschrijvings billetten, zoo spoedig doenlijk, intezenden en de te houden uitbesteding bij te wonen; zullende aan den minsten inschrijver eene premie worden uitgereikt van een percent, te voldoen door dengeen, aan wien deze leverantie definitivelijk zal worden toegewezen.

BATAVIA, *De Resident voornoemd,*

den 8sten februari 1828. BESIER.

—De Resident van Batavia, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, maakt bij deze bekend, dat ten zijnen bureele, gerekend van heden, eene inschrijving is geopend voor de leverantie, het zij hier, dan wel te Soerabaja van de volgende voor den constructie-winkel benoodigde goederen, als:

72 Rollen breede breselling.
5 Ponden schoenmakers garen.
50 Vellen boven leder graauwe pinken.
5 Visch lijnen.
1 Tros witte reep à 4 duim.
1 Dito dito à 2½ duim, en
80 Ponden touwwerk.

De gegadigden voor deze leverantie worden bij deze uitgenoodigd, om hunne inschrijvings billetten, voor of op dingsdag den 12den dezer, des morgens precies te 9 ure, intezenden, als wanneer de inschrijving zal worden gesloten en tot de publieke uitbesteding zal worden overgegaan; zullende inschrijvingen voor een enkeld artikel, mitsgaders die voor eene mindere hoeveelheid dan het benoodigde, ook in aanmerking komen.

BATAVIA, *De Resident voornoemd,*

den 8sten februari 1828. BESIER.

—De resident van Tagal, als hiertoe behoorlijk door den provisioneelen directeur van 's lands producten en civiele magazijnen geautoriseerd, maakt bekend, dat van heden tot den 15den dezer, eene inschrijving op zijn bureau geopend is, tot het leveren van 10,000 *stroozakken*; en noodigt alle die genen, welke tot deze leverantie genegen mogten zijn, hunne inschrijvings billetten voor dien tijd ter secretarie der residentie te willen inzenden.

TAGAL, *De Resident van Tagal,*

den 1sten feb. 1828. VAN DE POEL.

—De waarnemend Resident van Japara en Joana maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat krachtens resolutie der Indische Regering de dato 24 december 1827 no. 27, op den 10den maart aanstaande en volgende dagen, ter stapelplaatse te Joana, openbare verkooping zal worden gehouden van 960 stuks defecte houtwerken van onderscheiden soorten en dimensien.

De voorwaarden, waarop de verkooping zal plaats hebben, als ook de lijsten der houtwerken, zullen in tijds ter visie liggen voor de belanghebbenden, zoo ter secretarie te Japara, als bij den assistent resident te Joana, terwijl ook bij de residenten van Rembang en Samarang informatien in deze zullen kunnen worden bekomen.

De waarnd. Resident van Japara en Joana,

JAPARA, *den 31sten jan. 1828.* DE VOGEL.

—De ondergeteekende superintendent van het vendu-departement vindt zich gelast, om langs dezen weg bekend te maken, dat de, bij de Javasche Couranten van den 5den en 7den dezer, tegen heden den 9den februari 1828, aangekondigde verkoop bij wege van executie, *van eene partij koperen munt*, *niet* zal plaats hebben.

De Superintendent voornoemd,

LANGE.

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo het Hoog Geregtshof over Nederlandsch Indie, aan den advokaat Mr. *J. Ruardi Tresling*, voor en van wege *Pieter van Hoek*, als curator over den persoon en goederen van *M. A. Senn van Basel*, heeft verleend appointement van desertie en nieuwelings eene tweede citatie bij edicte tegen *G. D. Koster*, zonder vaste woonplaats;

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemeld Hoog Geregtshof, bij deze dagvaard gemelden *G. D. Koster*, om te compareren ter rolle van genoemd Hof, op woensdag den 27sten februari 1828, des morgens te 8 ure, ten einde het eerste defaut te purgeren en alsnog eisch te aanhooren.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis alhier, den 22sten januari 1828.

De deurwaarder voornoemd,

J. OVERDIJK.

Pro Fisco.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaja, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, *Jacobus Cornelis Schmidt*, R. O., gedaan verzoek, hebben verleend appointement van citatie bij edicte *ad valvas curiæ* op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie of pretentie te hebben op

1 Yzeren Anker, wegende 250 pond.
80 Bossen Bindrotting.

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 9den Februari 1828.

50 Deksels (toetoep-sadjies).
1 Verrekijker.

[illegible]lke goederen door de ingezetenen van de dessa Tambak, [illegible] het eiland Bavian, zijn gered van zekere in de nabijheid [illegible] dat eiland omgeslagen schoener, genaamd DE HOOP, [illegible]nder dat het vaartuig zelve is gered geworden;

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en [illegible]sworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor [illegible] eerste maal dagvaard alle degenen, die vermeenen mog[illegible] eenig regt, actie of pretentie te hebben op de hier [illegible]oven omschreven goederen, om op woensdag, die zijn [illegible] den 5den maart 1828, des morgens te half acht ure in [illegible]rsoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren ter open[illegible]re rolle van meergenoemden raad op deszelfs gewone au[illegible]tie-zaal, ten einde hun vermeend regt en pretentie te [illegible]itueren, en te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, [illegible] door den fiskaal R. O. zal worden gedaan en genomen, [illegible] toewijzing van meergemelde goederen aan den lande, [illegible]rtegen te antwoorden en te procederen als naar regten, [illegible] poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij [illegible]len worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn [illegible]stoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeu[illegible] stilzwijgen.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaanden klok[illegible], van de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 2den [illegible]ruari 1828.

De eerste deurw. en gezw. exploit. bij den raad van justitie voornd.

D. SWART.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op zaturdag, den 9den februari 1828.

Voor een huis in de Koestraat, voor rekening van den [illegible]lander *Caylon*, c. a. bij wege van executie de vastigheid [illegible] geannonceerd in de Couranten no. 11, 12 en 13.

Op maandag, den 11den februari 1828.

Voor het huis van de overste *Gey*, op Weltevrede, van wagens, paarden en huismeubelen.

Op dingsdag, den 12den februari 1828.

Ten [illegible] den heer *G. J. Sloet*, op Koningsplein, van zeer goede [illegible] ver- en glaswerken, porceleinen, wagens, paarden, koeijen [illegible] buffels, alsmede de volgende lijfeigenen: *Mey*, bekwame kok; *Tjatjo*, dispensier en huisjongen; *Ketjiel*, dispensier en sambalmaakster; *Saptoe* of *Sidien*, aankomende lijfjongen; *Sawa*, fijne naaister en kindermeid. met haar kind *Bietjoe*; *Noressa*, naaister en borduurster; *Belo*, koewachter.

Op woensdag, den 13den februari 1828.

In het Hotel de Provence op Molenvliet, voor rekening van den heer *G. A. Baud*, van wagens, paarden, meubelen, diverse goederen, waaronder eene aard- en hemelglobe, benevens eene partij boeken, volgens catalogus reeds rondgezonden.

En precies te 11 ure.

Zeker huis en erf, staande en gelegen op de Voorrei, toebehoorende aan *W. Buchanan*.

Op donderdag, den 14den februari 1828.

Voor het sterfhuis van *J. F. Leps*, op Struiswijk, van zeer fraaije mahoniehouten en andere meubelen, groote spiegels, schilderijen, enz. enz.; waarvan nader een catalogus zal worden rondgezonden. Voorts eene slavin, genaamd *Soela*, huismeid, met haar kind *Rampé*.

En precies te 11 ure.

De navolgende vastigheden tot dien boedel behoorende.

1. Het land genaamd Tjampedak, gelegen op de hoogte van Bidara Tjina.
2. Het land Tjelemba, gelegen op de hoogte van Meester Cornelis.
3. Een stuk land, genaamd kampong Tegalang, als even gelegen.
4. Zeker stuk tuin- en grasland op Ankee.
5. Zeker ledig stuk land, mede op Ankee gelegen.

Zijnde de belendingen en conditien ten vendu-kantore te zien.

Op vrijdag den 15den februari 1828.

Voor het negotiehuis van *van Harpen*, van roode wijn, boter in dubbeld fust 20 ponden, hammen, koek en banket, lak, aarde- en glaswerk, porcelein, boeken, boslemmermessen, tabak, pijpen, zeildoek, speelgoed, enz.

En precies om 11 ure.

De volgende vastigheden, voor rekening van wijlen *Ma Samakin*, die ook genaamd wordt *Maas Makia*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een kwart uur gaans zuidwestwaarts buiten deze stad, tusschen de Overwatersgracht en de rivier Crocot, in het westerveld het 6de deel van het blok O, sub no. 282, bij de verponding doorloopende onder no. 2824.

Voor rekening van wijlen *Sariep Oesien Rachsan*.

No. 1. Zeker stuk tuinland, gelegen ruim ½ uur gaans zuidoostwaarts buiten deze stad, tusschen den Jaccatraschen weg en de rivier Sonthaar, in het oosterveld het 24ste deel van het blok L, sub no. 3, bij de verponding doorloopende onder no.

No. 2. Zeker stuk wei en zaailand, bebouwd met eenige bamboezen huizen met adap gedekt, de bewoonders toebehoorende, staande en gelegen omtrent drie uren gaans buiten deze stad, in het oosterveld het blok K, sub no. 47, bij de verponding doorloopende onder no. 6399.

No. 3. Zeker ledig erf, gelegen wat buiten deze stadspoort Rotterdam, aan de westzijde van de Speelmansgracht, in het oosterveld het 15de deel van het blok L, sub no. 87 en 88, bij de verponding doorloopende onder no. 3110 en 3115.

No. 4. Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak, staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de Groote rivier, in het blok B, sub no. 11, bij de verponding doorloopende onder no. 3113.

No. 5. Zeker erf, bebouwd met een steenen huis, staande en gelegen wat buiten deze stadspoort Rotterdam, in het oosterveld het 15de deel van het blok L, sub no. 69, bij de verponding doorloopende onder no. 3114.

No. 6. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze stadspoort tusschen de derde en vierde dwarsgracht, in het oosterveld het 15de deel van het blok L, sub no. 13, bij de verponding doorloopende onder no. 3111.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op den 20sten dezer zal te Soerabaija, bij publieke veiling, verkocht worden het Nederlandsche schip LOUISA, groot omtrent 350 Engelsche tonnen, met inventaris, zoo als hetzelve aldaar ter reede is liggende; zijnde inmiddels uit [illegible] koop; adres te Soerabaija, *J. Milne* en *W. van* [illegible] bij

BATAVIA, den 6 febr. 1828.

MILN, HASWELL en Co.
THOMPSON ROBBERTS en Co.

—Pas aangebragt bij *J. F. Goltdammer*, fraaije spiegels in soorten, fijne hoeden, dito kousen en sokken, Madera wijn eerste kwaliteit in halve pijpen, kwart pijpen en op fleschen.

—Bij de ondergeteekenden zijn verkrijgbaar de navolgende versche provisien, aangebragt per de AURORA, kapitein *Rietmeijer*, van Rotterdam, als: boter, hammen, rookvleesch, rib- en paterstukken, tongen, saucijs de bologne, pekelworst, rolpens, seltzerwater, zoetemelksche kaas, ingelegde bloemkool, zalm, paling, keukenzuren, vruchten op brandewijn, en gedroogde vruchten, macaronij, vermicellij, ansjovis, gedroogde groenten, volle haring, zwitsersche kaas, suikerwerk, enz.

VAN DASTEN EN CO.

—Bouw-materialen te koop, op groot Roea-Malakka, van de magazijnen van *Maclaine en Co.*, bij *Lim Hokseeng*.

—Op de vendutie van heden, zaturdag den 9den februari, zullen mede worden verkocht, eene partij regtsgeleerde, taalkundige en andere Boeken, benevens de bereids geannonceerde hollandsche treur-, tooneel- en blijspelen, en eene slavine genaamd *Jakiemina*, oud 16 jaren.

—Vrijdag den 29sten februari 1828, zal door den vendumeester dezer stede, ter plaatse waar ten dien dage vendutie wordt gehouden, ten overstaan van eene kommissie uit den landraad van Samarang, krachtens appointement van parate executie, verleend voor en van wege *Nitie Prodjo*, hoofd Jaxa bij den landraad R. O., publiek worden verkocht, voor achterstallige belasting op het middel der verponding, voor het eerste halfjaar 1827, als:

Een stukje land met het daarop staande steenen met pannen gedekte huis, gelegen bewesten en buiten deze stad aan den zuidzijde van de ouden weg van de Kampong Pettean naar Darattan, wijk litt. T. no. 278, toebehoorende aan *Sadia*, *Saban*, *Said* en *Mortia*.

Aldus gedaan en gepubliceerd te Samarang den 2den februari 1828.

De deurwaarder en gezw. expl. voornd.

STRONCK.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,

H. G. WITTENROOD,

weduwenaar van *L. M. W. Jansen.*

met

A. C. SWEEBE.

BATAVIA, *3 februari 1828.*

GEBOORTEN.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen zoon *E. C. von Franquemont*; echtgenoot van

CERAM, *30 januari 1828.* F. H. SMULDERS.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed mijn betreurde echtgenoot *Georg Ernst Koenigsdoerffer* in leven Majoor der artillerie, Ridder van de Militaire Willems-orde en van het Legioen van eer van Frankrijk. A. H. d'EVERDINGEN V. D. NIJPOORT,

weduwe *Koenigsdoerffer.*

SOERABAIJA, *den 29sten januari 1828.*

—Het zoontje in welks geboorte wij ons op den 30sten januari ll., zoo hartelijk verblijdden, werd heden voor eeuwig aan ons ouderhart ontrukt. F. H. SMULDERS.

CERAM, *4 februari 1828.*

—Het heeft den Almagtigen behaagd, mijn echtgenoot *Daniel Pijl*, in leven eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie te Samarang, na eene gelukkige verbindtenis van negentien jaren, in den ouderdom van 47 jaren, van mij op den 1°. dezer te ontrukken. Overtuigd van de deelneming van vrienden en bekenden, nopens dit voor mij zoo smartelijk en treffend verlies, verzoek ik van rouwbeklag verschoond te mogen blijven.

SAMARANG, C. DELLING,
den 2den februari 1828. wed. *Pijl.*

NAGELATEN BOEDELS.

Alle degenen die iets verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben van wijlen mijn' echtgenoot *G. E. Koenigsdoerffer*, gelieven daarvan betaling of aangifte te doen binnen den tijd van zes weken.

De Testamentaire Executrice,

A. H. d'EVERDINGEN V. D. NIJPOORT,

weduwe *Koenigsdoerffer.*

SOERABAIJA, *den 29sten januari 1828.*

—Al degenen, die iets verschuldigd zijn aan, dan wel te pretenderen hebben op de nalatenschap van wijlen den 2den luitenant der expeditionaire afdeeling *de Leeuw van Koolwijck*, gelieven daarvan aangifte te doen binnen den tijd van zes weken, aan

DJOCJOKARTA, *De Kommissarissen,*
den 30sten januari 1828. H. J. GILLON, *kapitein.*
WAGNER, *2de luitenant.*

—Alle degenen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Daniel Pijl*, in leven eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie alhier, gelieven daarvan opgave dan wel betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan A. PIJL, *gesubst. executeur*

SAMARANG, *en erfgenaam*, en
2 februari 1828. T. SIMON, *test. executeur.*

—Alle degenen die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *Wijnand Westendorp*, op den 30sten januari j. l., alhier abintestato overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen binnen zes weken, na dato dezer.

De Agent der Bataviasche Weeskamer,

CERAM, *4 februari 1823.* A. KNOPPERS.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Zeemeeuw*,	Veer.
Rotterdam,	*dito schip Aurora*,	Rietmeijer.
Dortrecht,	*dito schip Louisa Princes der Nederlanden*,	Sip
Antwerpen,	*dito brik Adele*,	Michaelsen.

Het paket brieven voor Nederland, met kapt. *P. S kes*, voerende het schip LOUISA PRINCES DER NE LANDEN, zal op donderdag den 14den dezer, vóór t ure, worden gesloten.

BATAVIA, *De Postmee*
den 7den feb. 1828. P. A. B

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. W. STAUFFENBEIL vertrekt naar Nederlan

—*G. J. Sloet* en familie verlaten Java, en heeft tot gemagtigden verzocht en aangesteld de heeren *A. Ge* en *C. Ten Brink.*

—Kapitein *Mac Lean* vertrekt naar Nederland.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN

De officieren uitmakende het Etat-major van Z. schip KORTENAAR, vinden zich, met voorkennis van h nen kommandant, verpligt, de passagiers, welke dien boden zullen mede gaan, te verwittigen, aange dezelve welligt door de op den 2den dezer in Javasche Courant voorkomende advertentie in het er zouden kunnen verkeeren, dezelve eene gemeenschappelijke tafel met de officieren boven gemeend houden, zulks door het groot aantal passagiers niet plaats grijpen, en dezelve mitsdien onderling voor arrangementen hunner tafel zullen dienen te zorgen.

Aan boord Z. M. schip KORTENAAR, *3 februari 1*

—*Nicolaas Engelhard* heeft uitgeleend, zonder zic kunnen herinneren aan wien, de werkjes van *Warin denkingen over het muntwezen* en *Op den Hoofd over de Rhijnvaart*; die dezelve in huis heeft v vriendelijk verzocht, daarvan restitutie te doen aan eigenaar bovengemeld.

—Te huur het huis van Mr. *L. J. Blok.*
[illegible]

—Bal in de Militaire kantine te Weltevrede, zaterdag 9den februari 1828.

Vrij entré. PRUD'HOMME.

—Te huur het huis op het Koningsplein van wijlen heer *E. Duyvené*; te bevragen bij J. T. BIK.

—Bal bij *Zimmerman* 9 februari; entré *f* 1.

BATAVIAASCH GENOOTSCHAP.

Door den herdruk van eenige vroeger ontbroken hebb de deelen der verhandelingen van het Genootschap, de dergeteekende in de gelegenheid gesteld zijnde, dez voor de bezitters der overige deelen verkrijgbaar te stell zoo worden de Leden van het Bataviaasch Genootsc uitgenoodigd, aan den ondergeteekenden wel te willen geven de hun ontbrekende deelen der verhandeling ten einde die aan de zoodanige te kunnen doen toeko

De Secretaris van het Bataviaasch Geno schap van Kunsten en Wetenschapp

VAN DER VINNE.

BATAVIA, *den 6den februari 1828.*

—Die deel willen nemen aan de passagiers tafel van schip KORTENAAR, vervoegen zich bij daartoe geko kommissarissen, voor den 12den dezer, ten huize van heer *Ten Siethoff* te Weltevrede, zullende na dien t geene andere dan de nog afwezige worden toegelaten.

VAN SCHAIK. } *kommissaris*
TEN SIETHOFF, }

—De ondergeteekende maakt mits deze bekend, dat een iegelijk waarschuwt, om, voor den 15den febru aanstaande, zijn debet aan hem te voldoen, zullen zich anders verpligt vinden, degenen die daarin ac terlijke zijn, geregtelijk te vervolgen.

IVO DUBOIS.

DJOCJOKARTA, *den 29sten januari 1828.*

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.